

Rink-medaljen til Jens Rosing

Tale af Helge Schultz-Lorentzen

Det er blevet bebudet, at der i forbindelse med Selskabets 85 års fødselsdag skulle uddeles en Rink-medalje.

Denne hædersbevisning indstiftede Det grønlandske Selskab i 1960, og den kan tildeles personer, som »på fremragende måde har bidraget til Grønlands udforskning eller har udført et påskønnelsesværdigt og uegennyttigt arbejde til gavn for Grønland og det grønlandske samfund«.

Den første, der modtog Rink-medaljen, var Selskabets mangeårige formand, polarforskeren Einar Mikkelsen. Siden er denne hædersbevisning blevet tildelt polarforskeren og geologen Lauge Koch i 1961, dansk grønlandsforsknings grand old man, Eigil Knuth i 1967, forfatteren, skolemanden, tidligere radiofonichef Frederik Nielsen i 1972 og overinspektør ved Nationalmuseet og ligeledes mangeårig formand for Selskabet Helge Larsen, der blev hædret i 1980. Den sidste i rækken er skoledirektør Chr. Berthelsen, som også var formand for Selskabet i en årrække. Chr. Berthelsen modtog Rink-medaljen i 1986.

Det bliver således nu 7. gang Rink-medaljen uddeles.



Helge Schultz-Lorentzen på talerstolen i Domus Technika i København den 8.11.1990.
Foto: Keld Hansen.

Personen, som bestyrelsen ved denne lejlighed har besluttet at hædre, er kendt af os alle og tillige i allerhøjeste grad re-

spekteret og værdsat for en masse egenskaber og evner, som han har forstået at udnytte til gavn for udforskningen af Grønland.

Han har tillige givet os almindelige mennesker en forunderlig indførelse i den grønlandske natur, den eskimoiske sagnverden, den grønlandske kulturhistorie og meget andet samtidig med, at han i høj grad har bidraget til at give sine landsmænd en viden om deres historiske oprindelse.

Personen vi i aften vil hædre, er det man med et moderne udtryk kalder udpræget kreativ. Han har en fremragende iagttagelsesevne og en utrolig hukommelse om det han ser. Dette kombineret med et gudsbenådet fortælle-talent kommer bl.a. til udtryk gennem de snart talrige bøger, han har skrevet. De omhandler emner, der strækker sig fra den eskimoiske sagnverden, den grønlandske natur og dyrelivet til digte fra Ammassalik og nordboernes liv.

Desuden har han skrevet artikler og fortællinger i en lang række skrifter.

Men det er måske især som tegner, han har udfoldet sig, dels i sine egne bøger, dels i en lang række andre udgivelser af forskellig art. Her kommer hans fortællekunst ligeledes tydeligt til udtryk. Og så er der frimærkerne. De fleste grønlandske frimærker har han tegnet og har vel nærmest verdensrekord i antal.

Personen vi vil hædre, er naturligvis forfatteren, tegneren, arkæologen, etnologen, museumsmanden med meget mere *Jens Rosing*.

Jeg har endda kun nævnt nogle af de mange genrer og områder, du i tidens

løb har beskæftiget dig med. Du har været renvogter, du har lavet film, lavet kirkeudsmykning, været leder af Landsmuseet.

Ja, du har endda også været medlem og næstformand i bestyrelsen for Det grønlandske Selskab 1960 til 1974. Og du har også lavet medaljer. En af dem er Rink-medaljen, som du nu får overrakt.

Du er blevet hædret adskillige gange før. Du fik Forfatterforeningens populærvidenskabelige pris i 1980 og Hjemmestyrets kulturpris i 1985, – for blot at nævne et par af dem.

Men at blive hædret og få medaljer og den slags er slet ikke dig. Det bryder du dig ikke om – det ved jeg. Du skulle jo også presses lidt, før du accepterede at modtage Det grønlandske Selskabs Rink-medalje.

Jeg tror dog nok jeg tør sige, at de allerfleste af os, der er til stede her i aften, først og fremmest kender dig som den, der kan fortælle en god historie. Det har du gjort adskillige gange her i Selskabet, og det har du gjort tit og ofte i privat samvær blandt gode venner. Mange af os har hørt dine historier igen og igen, og vi elsker dem mere og mere for hver gang. Og de bliver jo aldrig ringere.

Det grønlandske Selskab vil gerne hædre dig for den påskønnelsesværdige og uegennyttige måde, du har brugt dine rige evner på – til gavn for Grønland og dine landsmænd, men sandelig også til gavn for os qallunakker – og derved bidraget til udbredelsen af og forståelsen for den grønlandske kulturhistorie og til at højne forståelsen og samhørigheden mellem Danmark og Grønland.



Jens Rosing blev den 7. modtager af Rink-medaljen, Det grønlandske Selskabs hædersbevisning.
Foto: Keld Hansen.

Efter medaljeoverrækkelsen takkede Jens Rosing da også med et par gode historier. Først om den største gave europæerne i sin tid skænkede grønlænderne, nemlig lommer i bukserne, og dernæst med en selvoplevet Himmerlands-historie.

At få tildelt en medalje, som man selv har lavet, er næppe sket tidligere, men det understreger yderligere Jens Rosings mangesidede talent. Selv at skulle modtage medaljen 30 år senere havde den ellers fantasifulde medaljemager sikkert ikke forestillet sig.